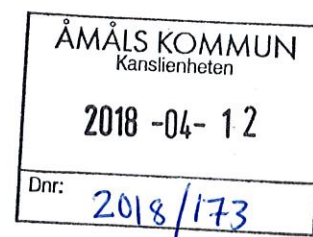

Revisorerna

Till:
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport över årsredovisning 2017

Kommunrevisorerna i Åmåls kommun har granskat kommunens årsredovisning 2017. Vi har i granskningsarbetet biträtt av KPMG.

Utifrån granskningen kan revisorerna konstatera att årsredovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för redovisningsperioden.

Resultatet för år 2017 utgör ett positivt resultat om 21 Mkr. Det är dock viktigt att ta i beaktande att 19,4 mkr erhållits under året med anledning av situationen med nyanlända. Det kan även noteras att nettokostnaderna ökat med 6,2 % jämfört med föregående år medan skatteintäkter och statsbidrag ökat med 3,3 %. Det är således ingen positiv utveckling och innebär en stor framtida utmaning för kommunen.

Kommunen uppnår i år samtliga sex finansiella mål. Vår bedömning är därmed att resultatet av de finansiella målen är förenligt med vad fullmäktige fastställt.

Vad avser kommunens verksamhetsmässiga mål saknas en tydlig övergripande avstämning av huruvida kommunen uppfyllt de fyra strategiska målen i årsredovisningen och det verkar saknas kriterier för när ett strategiskt mål ska anses uppfyllt. Vi uppmanar därför kommunen att fortsätta utveckla målarbetet för såväl kommunens egna uppföljningar som för revisorernas fortsatta möjligheter att uttala sig om måluppfyllelsen.

För ytterligare bakgrund till våra bedömningar hänvisar vi till den bilagda revisionsrapporten.

Vi önskar att kommunstyrelsen inkommer med kommentarer till den genomförda granskningen senast den 15 augusti 2018.

För kommunrevisionen

Lennart Hansson

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Granskningsrapport

Åmåls kommun

KPMG AB

2018-04-12

Antal sidor 11

Åmåls kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Årsredovisningen	4
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
3.5	Resultaträkning	7
3.6	Balansräkning	9
3.7	Kassaflöde	9
3.8	Investeringsredovisning	9
3.9	Sammanställd redovisning	9

1 Sammanfattning

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Kommunen redovisar återigen ett bra resultat om än 19,9 mkr lägre jämfört med föregående år. Det är dock viktigt att ta i beaktande att 19,4 mkr erhållits under året med anledning av situationen med nyanlända. Det kan även noteras att nettokostnaderna ökat med 6,2 % jämfört med föregående år medan skatteintäkter och statsbidrag ökat med 3,3 %. Det är således ingen positiv utveckling och innebär en stor framtida utmaning för kommunen.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fattat beslut om sex kommunövergripande finansiella mål och samtliga mål uppfylls. Vår bedömning är därmed att resultatet av de finansiella målen är förenligt med vad fullmäktige fastställt.

Verksamhetsmässiga mål

Det saknas en tydlig övergripande avstämning av huruvida kommunen uppfyllt de fyra strategiska målen i årsredovisningen och det verkar saknas kriterier för när ett strategiskt mål ska anses uppfyllt. Vi uppmanar därför kommunen att fortsätta utveckla målarbetet för såväl kommunens egna uppföljningar som för revisorernas fortsatta möjligheter att uttala sig om måluppfyllelsen.

¹ Kommunallag (2017:725)

2 Bakgrund

Vi har av Åmåls kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2018-04-12

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomienheten.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts av Alexandra Augustsson, revisor under ledning av Marcus Persson, auktoriserad revisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med ekonomichefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 21,0 mkr. Det finns inga realisationsvinster att justera årets resultat med. Justerat resultat enligt balanskravet är därmed oförändrat och uppgår till 21,0 mkr. Av tidigare års avsatta medel för särskilda ändamål har 8,0 mkr ianspråktagits avseende medel för flyktingverksamheten. Tidigare års avsättningar har gjorts för att möta framtida förmodade kostnadsökningar.

Bedömning

Några underskott från tidigare år finns inte att avräkna och balanskravet är därmed uppfyllt. Hanteringen med avsättning och ianspråktagande av medel för särskilda ändamål framgår inte av KL men bedöms ändå ge en mer rättvisande bild jämfört med en avsättning i balansräkningen.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

⁴ Oktober 2015

3.4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fattat beslut om sex kommunövergripande finansiella mål.

Målsättning	Uppföljning
Totala kostnader ska inte uppgå till mer än 98,5 % av totala intäkter.	Målet uppfylls , totala kostnader uppgår till 98 % av beräknade totala intäkter enligt prognosen.
Det ekonomiska resultatet ska vara på en nivå som minst resulterar i att det egna kapitalet inflationssäkras.	Målet uppfylls , med ett resultat uppgående till 21 mkr inflationssäkras det egna kapitalet.
Investeringar ska finansieras med egna medel. Undantag får ske för investeringar som sker inom taxekollektivet. Dessa får finansieras med hjälp av externa lån.	Målet uppfylls , samtliga investeringar har finansierats med egna medel.
Låneskulden bör amorteras med minst 1 Mkr per år.	Målet uppfylls , kommunen har inga lån.
Soliditeten ska uppgå till minst 50 %.	Målet uppfylls , soliditeten uppgår till 62 %.
Avsättningar för framtida förpliktelser, som till exempel pensioner och avslutning deponi, ska planeras och hanteras inom driftsbudget.	Målet uppfylls , avsättningar görs för pensioner och deponi.

Bedömning

Samtliga finansiella mål uppfylls avseende 2017. Vår bedömning är därmed att resultatet av de finansiella målen är förenligt med vad fullmäktige fastställt.

3.4.2 Verksamhetsmål

Åmåls kommuns vision är, "Sveriges mest gästvänliga stad" vilket beskrivs i fyra värdeord: **Genuin, Omtänksam, Aktiv** och **Modig**.

Utifrån visionen har kommunfullmäktige beslutat om strategiska utvecklingsområden och strategiska mål som ska vara vägledande vid fastställande av inriktningsmål, förvaltningsmål och enhetsmål. Inriktningsmålen antas av respektive styrelse/nämnd och har sin utgångspunkt i något av kommunens fyra strategiska utvecklingsområden och strategiska mål. Uppföljning av inriktningsmålen redovisas av respektive styrelse/nämnd i trafikljusform i årsredovisningen och inriktningsmålen är även vägledande vid fastställande av förvaltningsmål och enhetsmål. Vissa av inriktningsmålen stäms av med hjälp av nyckeltal.

Det finns fyra strategiska utvecklingsområden och till dessa finns fyra strategiska mål kopplade vilket innebär att kommunen halverat antalet områden och mål jämfört med tidigare år. **De fyra strategiska utvecklingsområdena är:**

Åmåls kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-12

- Lärande och utveckling
- Livslång trygghet
- Företagsamhet och kreativitet
- Kultur och rekreation

De fyra strategiska målen är:

- I Åmål ska alla ha möjlighet till utbildning och bildning genom hela livet.
- I Åmål ska alla kunna leva under trygga och goda förhållanden.
- Åmål ska bidra till ökad sysselsättning, egen försörjning och företagsamhet genom att skapa förutsättningar och stimulera kreativa idéer.
- Åmål ska vara det självklara turistmålet med kultur och fritid i fokus.

Bedömning

Det saknas en tydlig övergripande avstämning av huruvida kommunen uppfyllt de strategiska målen i årsredovisningen och det verkar saknas kriterier för när ett strategiskt mål ska anses uppfyllt. Många av inriktningsmålen är inte kommenterade i styrelsens/nämndernas redovisning och flera av målen upplevs heller inte särskilt mätbara. Det bedöms därmed vara svårt att göra en övergripande avstämning av måluppfyllelsen varför vi uppmanar kommunen att fortsätta utveckla målarbetet.

3.5 Resultaträkning

Kommunen

Belopp mkr	Utfall 2017-12-31	Budget 2017	Prognos 2017 per 2017-08-31	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-769,7	-769,8	-781,1	-724,9
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	787,1	784,0	785,7	761,7
Finansnetto	3,6	1,8	2,9	4,1
Resultat	21,0	16,0	7,5	40,9
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	97,3 %	98,0 %	99,0 %	94,6 %

Utfallet väsentligt bättre än den något försiktiga prognosen och även bättre än budget med ett högre utfall avseende skatteintäkter och statsbidrag. Under året har bland annat 19,4 mkr erhållits med anledning av situationen med nyanlända. Trots det goda resultatet kan det dock noteras att nettokostnaderna ökat med 6,2 % jämfört med föregående år medan skatteintäkter och statsbidrag ökat med 3,3 %. Det är således ingen positiv utveckling och det är en stor framtida utmaning för kommunen att vända denna trend.

Åmåls kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-12

Driftsredovisning

Driftsredovisning (mkr)	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-3,5	-3,1	-0,4
Kommunstyrelsen	-107,4	-111,0	3,6
Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen	-37,5	-38,1	0,6
Bygg- och miljönämnden	-0,2	-0,2	0,0
Barn- och utbildningsnämnden	-264,1	-265,1	1,0
Teknik- och fritidsnämnden i Säffle och Åmål	-36,1	-36,1	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-302,7	-302,9	0,2
Gemensam överförmyndarnämnd	-0,1	-0,1	0,0
Finansförvaltningen	-18,2	-13,2	-5,0
Summa	-769,8	-769,8	0,0

Finansförvaltningens negativa avvikelse förklaras av underskott avseende flyktingverksamheten i integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen samt barn- och utbildningsnämnden. Detta på grund av att finansförvaltningen överfört intäkter till dessa verksamheter för att täcka deras underskott.

Kommunkoncernen

mkr	Utfall 2017-12-31	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-748,2	-705,8
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	787,1	761,7
Finansnetto	-10,5	-11,2
Skatt	-1,9	-1,6
Årets resultat	26,5	43,1
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	94,1 %	94,1 %

I kommunkoncernen ingår förutom kommunen dotterbolagen Åmåls Kommunfastigheter AB och Stadsnät i Åmål AB.

3.6 Balansräkning

Belopp i mkr	Kommunen		Koncernen	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Balansomslutning	435,2	422,8	1 139,9	1 128,0
Redovisat eget kapital	270,8	249,8	318,3	291,8
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	-19,3	-55,7	28,2	-13,7
<i>Soliditet redovisad</i>	62 %	59 %	28 %	26 %
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	-4 %	-13 %	2 %	-1 %
Omsättningstillgångar	165,2	167,0	209,4	211,9
Kortfristiga skulder	145,8	151,8	191,6	195,7
<i>Balanslikviditet</i>	113 %	110 %	109 %	108 %

Med de senaste årens goda resultat förbättras soliditeten och det kan noteras att kommunen närmar sig en positiv soliditet även inkluderat ansvarsförbindelsen avseende pensionsförpliktelser. Likviditeten har förbättrats samtidigt som kommunens fordran på Migrationsverket har minskat jämfört med föregående år.

Pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser uppgår till 290,1 mkr.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är positivt med 13,4 mkr och har ökat kommunens likvida medel till 105,8 mkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 43,0 mkr, årets investeringar har belastat likviditeten med 29,6 mkr vilket har finansierats med egna medel.

3.8 Investeringsredovisning

Årets nettoinvesteringar uppgår till 29,6 mkr vilket är 16 mkr lägre än årets investeringsbudget. Många av de investeringar som inte utförts under året kommer förmodligen överflyttas till 2018.

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Åmåls kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-12

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen de helägda dotterbolagen Åmåls Kommunfastigheter AB och Stadsnät i Åmål AB. Dalslands Turist AB där kommunen äger 25 % ingår inte i den sammanställda redovisningen. Årets resultat i Åmåls Kommunfastigheter uppgår till 6,5 mkr medan Stadsnät i Åmål AB visar ett resultat om 0,2 mkr.

2018-04-12

KPMG AB

Marcus Persson

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.